

วิเคราะห์อุตสาหกรรมโคนมไทย 2549: มาตรฐาน ประสิทธิภาพ และการแข่งขัน

1= อยู่ในเกณฑ์ดี, 2= ต้องปรับปรุง, 3= อ่อนแอต้องปรับปรุงยุทธ์

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล = 2	เอกชน = 2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล= 2	เอกชน= 2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=1+2	เอกชน= 2	เกษตรกร=1+2
1. ปัจจัยการผลิต	-กรมปศุสัตว์ กำกับกรับ รองมาตรฐาน ฟาร์มโคนม (GAP) แต่ ฟาร์มโคนมทั้ง หมดไม่พัฒนา ให้ผ่านการ ตรวจรับรอง และรักษามาตร ฐานการผลิตให้ ได้อย่างต่อเนื่อง -ควรมีระบบ ตรวจควบคุม โรคและติดตาม รายงานผล -ไม่มีฐานข้อมูล โคนมที่ครบ ๓ หน่วยงานเดียว -มีเจ้าหน้าที่ส่ง เสริม สัตว แพทย์ ผสม เทียมทำงาน	-มีความ พร้อมกว่า องค์กร เกษตรกร แต่ ไม่พยายาม ขยายตลาด นมพาณิชย์ และรวมถึงไม่ สนับสนุนการ ใช้น้ำนมดิบ ได้อย่างจริง จัง -ให้การ สนับสนุนการ ผลิตนมคุณ ภาพดีแก่ผู้ ขายน้ำนม น้อย	-ต้องจัดการ ฟาร์มให้ได้มาตร ฐานและต้อง ตรวจโรคและ วัคซีนให้ได้ตาม กำหนด -ยังขาดประสิทธิ ภาพในการผลิต น้ำนมทั้งด้านต้น ทุนการผลิตและ คุณภาพน้ำนม -ขาดการจัดการ และจัดหา แหล่ง อาหารหยาบและ อาหารชั้นที่คุณ ภาพดีต้นทุนต่ำ -สหกรณ์และศูนย์ ส่วนใหญ่ ไม่มี บุคคลากรที่ เหมาะสมในการ เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต เช่น ไม่ มีนักส่งเสริม ไม่มี	-ยังไม่รับรอง มาตรฐานครบ ทั้งวงจรอาหาร นมโค -สนับสนุน ปัจจัยการผลิต เช่นโครงการ พัฒนาโคนม แต่หลังสิ้นสุด โครงการ เกษตรกรหรือ ศูนย์ฯ ไม่ ดำเนินการต่อ เนื่อง -ต้องปรับปรุง วิธีทำงานให้ เกิดการนำไป ใช้อย่างต่อ เนื่องในพื้นที่ -ใช้ระบบฐาน ข้อมูลโคนม เช่น โปรแกรม พัฒนาโดย	-สามารถเข้าสู่ มาตรฐานได้ มากขึ้น -ต้องปรับ ขนาดฟาร์ม ให้ใหญ่ขึ้น และจัดการ ฟาร์มในการ ควบคุมป้อง กันปัญหาสุข ภาพเพื่อ ความคุ้มทุน -ต้องให้การ สนับสนุนงาน ภาครัฐในการ ควบคุมโรคที่ กำหนด	-ต้องปรับตัวใน การจัดการปัจจัย การผลิตอย่างมี ประสิทธิภาพ ลดต้นทุนและผลิต นมคุณภาพ -ร่วมมือในการ ตรวจและควบคุม โรคที่กำหนด -ต้องร่วมมือใน การจัดเก็บและใช้ ข้อมูลโคนม	-มีนโยบายแต่ ปฏิบัติไม่ครบ คลุม -ไม่สนับสนุน ให้อุตสาห กรรมโคนมมี ความเข้มแข็ง และไม่สร้าง โอกาสแข่งขัน กับต่างประเทศ ด้วยควบคุมต้น ทุนปัจจัยการ ผลิตไม่ได้ -มีการเปิดการ ค้าเสรี โดยไม่ เตรียมความ พร้อมให้ผู้ผลิต -ไม่กระตุ้นการ บริโภคน้ำนม ได้อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง -ขาดกลไกจัด การตลาดส่วน	มีความพร้อมใน การแข่งขันกัน เองภายใน ประเทศเพราะ เป็นผู้กำหนด มาตรฐานคุณ ภาพน้ำนมและ ราคาในการรับ ซื้อ และกำหนด ราคาขายน้ำนม และปัจจัยการ ผลิต -ขาดการต่อรอง นโยบายรัฐในการ เพิ่มศักยภาพใน การแข่งขันกับ ต่างประเทศ -ต้องช่วยองค์กร เกษตรกรให้ผลิต น้ำนมคุณภาพดี และปลอดภัย	-ไม่มีความ สามารถในการ แข่งขัน ด้วยต้อง พึ่งเอกชนที่รับซื้อ น้ำนมและพึ่งรัฐ บาล -ขาดอำนาจการ ต่อรองมาตรฐาน ราคา และการใช้ น้ำนมดิบในการ ผลิต -ต้องร่วมมือ สนับสนุนกลไกรัฐ ในการตรวจและ ควบคุมโรค

	<p>บริการสุขภาพให้ในพื้นที่ แต่นโยบายกรมได้ปรับบทบาทในการเป็นผู้ควบคุมมาตรฐานการผลิต มากกว่าการปฏิบัติงานส่งเสริมในพื้นที่ และ อ.ส.ค. เน้นการตลาดมากกว่างานส่งเสริม ดังนั้นต้องช่วยเตรียมความพร้อมให้องค์กรเกษตรกรให้ดูแลตัวเองให้ได้ และมีกลไกประเมินประสิทธิภาพการผลิตในบทบาทที่เลี้ยง</p>		<p>นายสัตวแพทย์ไม่มีพนักงานผสมเทียม หรือไม่มีเจ้าหน้าที่ตรวจคุณภาพนํ้านม</p>	<p>NECTEC ให้สามารถใช้ในการจัดการเพื่อเพิ่มการผลิตและการปรับปรุงพันธุ์ การพิสูจน์พันธุ์โคนมควรใช้ข้อมูลฐานเดียวกันในการสรุปพ่อพันธุ์โคนมไทย -ไม่สามารถตรวจโรคและให้วัคซีนได้ตามกำหนดในทุกพื้นที่และในโคนมทุกตัว -กรมปศุสัตว์ควรมีฐานข้อมูลงานโคนมรวมทั้งหน่วยเดียว และสรุปประสิทธิภาพการผลิตอย่างต่อเนื่อง</p>			<p>อาหารเสริมนมโรงเรียนที่ดีทำให้นํ้านมดิบไม่ถูกใช้เต็มที่และทำให้คุณภาพนมโรงเรียนไม่ชักจูงให้นักเรียนต้องการบริโภคนมต่อเนื่อง หลังหมดช่วงที่ได้รับนมโรงเรียน -ต้องสร้างความเชื่อมั่นและกลไกในคุณภาพนมและโคที่ปลอดโรคเพื่อการค้าขายภายในและภายนอกประเทศ</p>		
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล=2	เอกชน=3	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2
2. การผลิตน้ำนมดิบ	มีมาตรฐานคุณภาพน้ำนมโค แต่ไม่มีมาตรการหรือบทบาทที่เป็นรูปธรรมในการตรวจกำกับรับรองวิธีการตรวจคุณภาพในส่วนเอกชนที่รับซื้อขายนํ้านมดิบ	มีมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมที่ไม่เท่ากัน และบางรายการไม่ยุติธรรมต่อผู้ขาย -ไม่มีการตรวจสอบมาตรฐานการตรวจคุณภาพน้ำนมเพื่อให้ราคา	-มีขบวนการเจรจาต่อรองมาตรฐานน้ำนมให้เป็นธรรม -ต้องพัฒนาระบบผลิตที่มาตรฐานมากกว่าที่เป็นอยู่	-มีข้อมูลคุณภาพน้ำนมโครายฟาร์มทั่วประเทศ ที่รายงานได้ชัดเจน -ต้องทำให้ต่อเนื่องและขยายผลเป็นข้อมูลน้ำนมโครายตัว	ประสิทธิภาพการผลิตในฟาร์มไม่เท่าที่ควรมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมดิบกระตุนการผลิตนมคุณภาพดี แต่ไม่มีกลไกเข้าช่วยพัฒนาแก้ปัญหาในรายฟาร์ม เพราะขาดบุคลากรเฉพาะทางในศูนย์รวมนม	ต้องสนใจ เข้าใจ ใช้ความรู้มากขึ้น เพื่อให้มีการจัดการน้ำนมให้ได้คุณภาพที่ดี ฟาร์มส่วนใหญ่ทำได้ แต่ฟาร์มบางส่วนต้องหยุดกิจการ -ต้องพัฒนามาตรฐานศูนย์เพื่อการผลิตน้ำนมคุณภาพดี	การกำหนดมาตรฐานสนับสนุนการแข่งขันภายในและภายนอกประเทศแต่ปฏิบัติไม่ทุกส่วน ทำให้ไม่มีการแข่งขัน	ให้ความสำคัญในคุณภาพมาก ทำให้มีโอกาสแข่งขันได้กันเองได้แต่ไม่ช่วยให้อุตสาหกรรมโค แข่งขันกับต่างประเทศ	ต้องทำนมคุณภาพเพื่อการขาย แต่ปัญหาใหญ่ของคุณภาพ เช่น ไขมัน และ เนื้อมันต่ำ และ ปัญหาแต่นมอึกเสป ทำให้โอกาสการแข่งขันน้อยลง

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2=2	เกษตรกร=1+2
3. ศูนย์รวมนม	กรมปศุสัตว์ กำกับการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ฯ (GMP) แต่ไม่ตรวจต่อ	เอกชนพัฒนา ศูนย์ฯ และผ่าน GMP ได้มาก และคุณภาพดีกว่าของสหกรณ์	ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจประโยชน์ของการมีมาตรฐานศูนย์ฯ (GMP)	ไม่ดีเท่าที่ควร กลไกการตรวจรับรอง GMP ศูนย์ฯยังไม่ได้อย่างต่อเนื่อง ไม่มี	-ศูนย์เอกชน ส่วนใหญ่มีการปรับปรุงมาตรฐาน -โรงงานแปรรูปบางแห่งมี	ไม่ดีเท่าที่ควร องค์เกษตรกรต้องทำความเข้าใจและผลักดันให้ศูนย์มีมาตรฐาน	ต้องปรับกลไก สนับสนุนให้ ศูนย์มีมาตรฐาน มากกว่าปัจจุบัน และต้องมีกลไก	-มีโอกาแข่งขันสูง เพราะเลือกซื้อและให้ราคาตัวเอง -โรงงานแปรรูป	-โอกาสการแข่งขันน้อยขึ้นกับผู้รับซื้อนม และโรงงานแปรรูปมาก -ต้องพัฒนาให้

	เนื่องและมี ศูนย์ที่ยังไม่ ผ่านมาตรฐาน			ขบวนการ พัฒนาศูนย์ให้ เข้ามาตรฐาน อย่างเป็น รูปธรรม	ส่วนสนับสนุน การพัฒนา ศูนย์ บางแห่ง ไม่ช่วยการ ปรับปรุงศูนย์		ตรวจสอบ ควบคุมจัดการ เอกชนและ องค์กร เกษตรกรให้ เกิดความเป็น ธรรมในธุรกิจ โคนม	รูปต้องมี ส่วนผลักดัน และ สนับสนุน การมีมาตร ฐานให้ศูนย์ ที่รับซื้อ น้ำนม มาก กว่าที่เป็น อยู่	บุคลากรในองค์กร มีความรู้ ความเข้าใจใน การพัฒนาศูนย์ ให้มีมาตรฐาน เพื่อเพิ่มโอกาส การ แข่งขันขาย น้ำนม
--	--	--	--	---	--	--	---	---	--

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล=3	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=2	เอกชน=2	เกษตรกร=1+2
4. โรงงานแปรรูป	อ.ย. กำกับ การรับรอง มาตรฐาน (GMP) m ได้ ตรวจรับรอง อย่างต่อเนื่อง ขบวนการ พัฒนา ทำให้ ทุกศูนย์ฯ ผ่าน มาตรฐาน และ นำ GMP เข้าสู่ การเป็น กฎหมาย	อยู่ในระบบ ควบคุมคุณ ภาพของรัฐ เช่น อ.ย.	อยู่ในระบบควบ คุมคุณภาพของ รัฐ เช่น อ.ย. กรมปศุสัตว์	-อ.ย. สามารถ กำกับดูแลคุณ ภาพได้ครอบ คลุม -ต้องตรวจ สอบการใช้น้ำ นมโคแท้ตาม ฉลากกำกับ	อ.ย. สามารถ กำกับดูแลคุณ ภาพได้ครอบ คลุม แต่ไม่สามารถ ตรวจสอบคุณ ภาพน้ำนมได้ ตลอดเวลา ทำ ให้มีน้ำนมคุณ ภาพต่ำให้นัก เรียนได้ ต้องมี ระบบการสุ่ม ตรวจโรงงาน และผลิตภัณฑ์ ที่ดีกว่าที่เป็น	ต้องปรับตัว มากขึ้นและ ต้องมีบุคลากร ที่เหมาะสม ทำงาน	-ต้องช่วยการ ขยายตลาดนม ในประเทศและ ต่างประเทศ -สร้างความ เข้มแข็งในการ แข่งขันเพื่อ ช่วยอุตสาหกรรม โคนมให้ เป็นรูปธรรม มากกว่านี้ -มีระบบจัดการ บริหารนมโรง เรียนที่ทำให้ เกิดการใช้น้ำ	ต้องขยาย ตลาดนม พาณิชย์ให้ กว้างขึ้น และร่วมการ กระตุ้นการ บริโภคและ ให้ความรู้แก่ ผู้บริโภค	ต้องเน้นคุณ ภาพและประ สิทธิภาพการ ผลิต ณ ฟาร์ม และ ณ ศูนย์ เพื่อเพิ่มโอกาส การแข่งขันซื้อ ขายน้ำนมโค และการต่อรอง กับโรงงานแปรรูป -ต้องช่วย กระตุ้นการ บริโภคนมและ การขยายตลาด

					อยู่		นมโคจริง		ในประเทศ
--	--	--	--	--	------	--	----------	--	----------

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล=1	เอกชน=2	เกษตรกร=1	รัฐบาล=1	เอกชน=2	เกษตรกร=1	รัฐบาล=1	เอกชน=2	เกษตรกร=1
5. การตลาด	บทบาทและแนวทางไม่ชัดเจน	เน้นคุณภาพทางเลือกผลิตภัณฑ์นม	มีบทบาทน้อยในการกำหนดคุณภาพต้องสร้างบทบาทในการซื้อขายให้มากขึ้น	ไม่ได้จัดการตลาดนมโคอย่างรูปธรรม	พึ่งตนเองในการแข่งขันแย่งส่วนแบ่งตลาด	มีบทบาทน้อยต้องสร้างบทบาทด้านตลาดให้มากขึ้น	-ไม่มีบทบาทในการตลาด -ไม่ช่วยสร้างตลาดภายนอกประเทศ -เปิดตลาดการค้าเสรี ทั้งที่อุตสาหกรรมโคนมไม่พร้อมและไม่มีการรักษาป้องกันอุตสาหกรรมโคนมอย่างเป็นรูปธรรม	-แข่งกันเองภายในและภายนอกประเทศ -ไม่มีการรวมตัวเพื่อขยายตลาดหรือสร้างการแข่งขันกับต่างประเทศ -ไม่ปกป้องอุตสาหกรรมโคนมของประเทศไทยในภาวะการค้าเสรี	-องค์กรเกษตรกรไม่รวมตัวกันให้เข้มแข็ง ในการต่อรองภาครัฐและการกำหนดมาตรฐานราคาของภาคเอกชน -ต้องช่วยการขยายตลาดน้ำนมโค

	มาตรฐาน			ประสิทธิภาพ			การแข่งขันทางการตลาด		
	รัฐบาล = 2	เอกชน = 2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล= 2	เอกชน= 2	เกษตรกร=1+2	รัฐบาล=1+2	เอกชน=1+2	เกษตรกร=1
6.การวิจัย การถ่ายทอด ผลงานวิจัย การจัดการองค์ความรู้	-ต้องมีมาตรฐานการวิจัยที่ยอมรับนำไปใช้ปฏิบัติได้ -ต้องให้บสนับสนุนงานวิจัยและการถ่ายทอดความรู้ อย่างต่อเนื่อง และภาครัฐต้องเข้าในการวิจัยร่วมที่นำสู่การใช้แก้ปัญหาในพื้นที่ -ต้องจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-ต้องมีมาตรฐานการวิจัยที่ยอมรับนำไปใช้ปฏิบัติได้ -ต้องสนับสนุนการศึกษาวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้ -ต้องจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-ต้องมีมาตรฐานการวิจัยที่ยอมรับนำไปใช้ปฏิบัติได้ -ต้องปรับตัวรับการถ่ายทอดความรู้ผลการวิจัย และการนำไปใช้ โดยต้องมีการส่งเสริมในการประสานงานนักวิจัยนักวิชาการให้มาช่วยพัฒนาเกษตรกร	-การวิจัยไม่มีผลในภาพรวมมีเป็นรูปธรรมต่อการแก้ปัญหาปัจจุบัน -ต้องปรับปรุงการจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-การวิจัยไม่มีผลในภาพรวมมีเป็นรูปธรรมต่อการแก้ปัญหาปัจจุบัน -ต้องปรับปรุงการจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-การวิจัยไม่มีผลในภาพรวมมีเป็นรูปธรรมต่อการแก้ปัญหาปัจจุบัน -ต้องปรับปรุงการจัดการและนำความรู้จากแหล่งวิชาการสู่ชุมชน โดยต้องรู้และนำมาใช้ปรับปรุงขบวนการผลิต	-ต้องวิจัยเพื่อการแข่งขันในตลาด -ต้องปรับปรุงการจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-ต้องวิจัยเพื่อการแข่งขันในตลาด -ต้องปรับปรุงการจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์	-ต้องวิจัยเพื่อการแข่งขันในตลาด -ต้องปรับปรุงการจัดการนำเอามาใช้ประโยชน์